

HOE REAGEER JE ONLINE?

Je verwacht dat je leerlingen zich goed gedragen, ook online. Want alleen zo wordt internetten voor iedereen een fijne ervaring. Met zin voor verantwoordelijkheid én respect voor anderen. Het is dus belangrijk om je leerlingen een bepaalde netiquette aan te leren. Netiquette is een samenvoeging van de woorden netwerk en etiquette. Het zijn ongeschreven regels over hoe je je gedraagt op het internet.

Wat je zeker moet weten over reageren online

1. **Netiquette = DENK voor je post!** Om ruzies, pesten, misverstanden en gênante situaties te vermijden die je online én offline reputatie kunnen schaden is het steeds nodig om goed na te denken voor je dingen online zet en hoe je dat doet. Het internet onthoudt alles. Als iets online komt, kan je het nog moeilijk te verwijderen.
 - D: Is mijn post Duidelijk?
 - *Is wat ik zeg of plaats niet voor interpretatie vatbaar?*
 - E: Ben ik Empathisch?
 - *Houd ik bij mijn post rekening met de gevoeligheden en gevoelens van andere mensen?*
 - N: Is het Nodig dat ik dit post?
 - *Post ik geen al te banale dingen die eigenlijk totaal niet relevant zijn?*
 - K: Bekijk ik mijn post Kritisch vooraleer ik die plaats?
 - *Ben ik steeds kritisch voor mezelf als ik iets wil plaatsen?*
2. **Er zijn 6 strategieën** om om te gaan met ongepaste of onware uitspraken.
 1. Je wil de uitspraak weerleggen, want je denkt dat dit niet klopt.
 2. Je wil iets fijns zeggen over mensen die geraakt worden door de boodschap.
 3. Je wil vragen waarom deze persoon zo iets zegt.
 4. Je wil hier liever geen aandacht aan schenken.
 5. Je wil aangeven dat je niet akkoord gaat met deze uitspraak.
 6. Je wil dat de uitspraak verwijderd wordt.Bekijk zeker de Klik & Print bij het leesvoer voor meer informatie over deze strategieën.
3. **Is er echter sprake van haatspraak?** Homohaat, bodyshaming of onverbloemd racisme: op het internet kan je kind heel wat dingen tegenkomen die je allesbehalve 'proper gedrag' kan noemen. Wanneer de boodschap echt te grof is voor woorden, durf dit bericht dan zeker te verwijderen of te rapporteren.

*Zie je online kwetsende berichten of enge dingen,
durf hier dan over te praten met anderen en te reageren.*

Tips voor jou als leerkracht

Denk na over wat je zegt of schrijft en **tegen wie** je dit doet. Chat je met vrienden, met een leerkracht of met een wildvreemde? Pas je stijl aan en zeg niets ongepast. Ga niet schelden of beledigen. Deel geen intieme dingen met mensen die je niet kent.

Draag zorg voor je eigen persoonlijke gegevens en die van een ander. Deel wachtwoorden, (e-mail)adressen of telefoonnummers niet met om het even wie. Verspreid geen leugens of roddels.

Respecteer ook de privacy van anderen. Deel geen foto's zonder hun toestemming of verwijder een foto wanneer ze daarom vragen. Niet iedereen vindt delen even leuk.

Ga met leerlingen in gesprek over hun sociale mediagebruik. Zo denken ze na over wat wel en niet kan online en over hun eigen online gedrag.

Stel met de klas enkele **online regels** op over wat wel en niet kan online.

Aan de slag

⚡ Lespakket Kids in Cyberland

www.childfocus.be/sites/default/files/cf_lessenpakket_kic_nl_definitief.pdf

Lespakket voor leraren derde graad lager onderwijs om met kinderen te werken rond veilig internetgebruik.

⚡ Lespakket Net op het net

www.ikbeslis.be/ouders-leerkrachten/lesmateriaal

Een kant en klaar lespakket over het online privacy.

⚡ Affiche: Hoe reageren op sociale media?

www.mediawijs.be/tools/affiche-hoe-reageer-je-beste-sociale-media

Een stappenplan om na te gaan hoe je moet reageren op een bericht op sociale media.

⚡ No Hate Toolbox

www.mediawijs.be/tools/no-hate-toolbox

Sta samen met je groep of je klas stil bij weerbaarheid, groepsdruk, netiquette en communicatie.

⚡ Chatbot Miso

www.facebook.com/AlterNarratiefMiso/

Miso daagt je uit om reacties te verzinnen op veelvoorkomende gevallen van online haatpraat.

Leesvoer

⚡ Klik en print - Cyberpesten

www.medianest.be/stappenplan-cyberpesten

⚡ Website - Tegen Cyberpesten

www.tegencyberpesten.mediawijs.be

⚡ Dossier online omgangsvormen

www.mediawijsheid.nl/onlineomgangsvormen/

⚡ Website - Vet op het net

www.ketnet.be/vet-op-het-net

⚡ Website - Clicksafe

www.childfocus.be/nl/preventie/clicksafe-veilig-internetten

⚡ Website - No Hate

www.nohate.mediawijs.be

⚡ Klik & Print - Hoe reageer je online het best?

www.medianest.be/hoe-reageer-je-online-het-best